

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis I. An Distinctio Virtualis sit Distinctio realis tertio, &
aliis distinctionem Virtualementem concernentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

SUPPONO. Unde dignosci possit quod aliquid habeat distinctionem virtuales in ordine ad prædicata physica & primò intentionalia, vel in ordine ad prædicata Logica, seu secundò intentionalia. Imprimis quia distinctio virtualis in creatis nullo modo reperiri potest in ordine ad prædicata physica, qualia sunt produci non produci, communicari non communicari, quia magnum absurdum sequeretur per locum Theologicum, nempe posse dari in creatis mysterium Trinitatis, quod absurdum non sequitur, si ponatur distinctio virtualis in ordine ad prædicata, secundò Intentionalia, mysterium enim Trinitatis, est de linea primò Intentionalium. Ex hoc ergò ipso dignoscitur si aliquid increatum non sit, illi non posse competere distinctionem virtuales in ordine ad prædicata primò Intentionalia.

Deinde de ipsis divinis discurrendo Ea quæ æquivalent in divinis iis, quæ aliàs seorsim sunt reperibilia, ita ut quod uni formalitati convenit, ne in sensu quidem reali competat alteri, signum erit haberi illic distinctionem virtuales ad prædicata primò intentionalia: & ita ne in sensu quidem reali & identicè communicatur Paternitas Filio, aliàs Filius esset in sensu reali, & identicè Pater, licet non esset formaliter Pater, sicut est realiter & formaliter Deus, eo quod illi communicetur realiter & formaliter natura divina. Post hæc Scripta reperitur eadem Sententia apud Arriaga de Trinitate disp. 47. num. 20. Et apud recentiorum Suarez tract. 2. Metaphysic. disp. 2. ubi num. 156. expressè docet. Paternitatem identicè Filio non communicari. Si autem quod uni competit formaliter competat alteri in sensu reali, erit tunc distinctio virtualis, non nisi in ordine ad prædicata Logica, & ita in divinis, quia in sensu reali misericordia punit, idè non distinguitur virtualiter, virtualitate in ordine ad prædicata Physica & primò intentionalia.

Item quia animalitas in sensu reali ratiocinatur, licet non ratiocinetur formaliter, idè non distinguitur virtualitate illa prima. Tunc autem quod competit uniformalitati, competit in sensu reali alteri, quæ cum illa identificatur quando nulla est, ejus adstruendæ necessitas, sicut enim non sunt multiplicanda Entia sine necessitate, ita nec virtualitates. Porro ab Autoribus agnoscitur vel maximè necessitas ponendæ distinctionis virtualis in ordine ad prædicata primò intentionalia, quando ipse articulus fidei id exposcit, ut exposcit v. g. in natura comparata ad Paternitatem, non exposcit in iustitia comparata ad Misericordiam.

* *

Punctum Difficultatis 1.

An distinctio virtualis, sit distinctio realis in tertio, & de aliis distinctionem virtuales in divinis concernentibus.

ALiqui videntur nolle penetrare, quid sit distinctionem virtuales tenere in divinis explicando eam, per distinctionem realem in tertio, nam hoc solum ponunt, quod sit duorum identificantium v. g. Filiationis & naturæ alietas in tertio, hoc est in Paternitate, quæ est distincta realiter à Filiatione, quod nos concedimus, dicimusque posse fieri conjugationem naturæ & filiationis comparatæ ad tertium, quod est Paternitas, eritque tunc distinctio realis in tertio. At potest etiam fieri conjugatio duarum personarum, comparatæ ad naturam, & tunc erit duorum distinctorum realiter, identitas in tertio. Sed remanet tota difficultas, an verificatio prædicatorum contradictoriorum v. g. producti, non producti habeatur formalissimè ratione verificativi, quod sit præcisè distinctio realis in tertio, & hoc intendunt recentiores aliqui, ut Perez & Elparza.

Dixi I. Parte D. 2. n. 131. Quod non re ad explicetur distinctio virtualis per distinctionem in tertio. Argumenta aliqua inibi proposita opposuit sibi quidam, dignatusque est illis respondere, subijciam argumenta prout illa sibi idem opposuit.

I. RATIO, quam sibi opposuit est. Natura divina ut est prior ratione nostra, ut distincta à Paternitate est improducta: nec enim idè Deitas produci non potest, quia non potest produci Paternitas, cum improductibilitatem Deitatis demonstret Metaphysica non demonstrans Paternitatem. Ergò Deitas non à Paternitate dicit rationem improductibilis.

RESPONDET idem. Naturam divinam pro illo statu præcisionis à Paternitate, esse improductam radicaliter, quatenus adhuc est id quod exigit identificari cum persona improducta. Hanc porro personam divinam improductam sub hoc conceptu certè demonstrat Metaphysica, quia demonstrat dari naturæ intellectualis individuum substantiam quæ sit à se, licet eam non demonstret sub conceptu expresso Patris generantis Filium.

CONTRA I. Posito quod natura divina de se, adeoque pro illo priori sit improducta non nisi radicaliter, improductio tamen illa non habetur à persona improducta, quæ in re, imò formalissimè est Paternitas, seu verificativum hujus propositionis natura non est producta, non habetur à Persona illa improducta, quæ in re & ratione nostra est ipsa Paternitas. Ergò Deitas non à

† & Pater-

Paternitate, dicit rationem improductibilis radicaliter. Antec. prob. Tum quia si quærat ex omni retro antiquitate Catholica, quare divina natura communis omnibus tribus personis sit improducta, nemo respondebit, quia Paternitas est improducta, & tamen omnis retro Theologica Antiquitas agnovit in DEO radicalem illam ut explicata est improductibilitatem, hoc est, exigentiam ut identificetur natura, improducta personæ. Quod autem retro antiquitas non dederit pro causali, natura divina est improducta, quia Paternitas est improducta, probat Auctoritas S. Anselmi de Incarnatione Cap. 3. *Quæcunque enim illis sunt communia, ut omnipotens, æternus, in hoc solo intelliguntur.* Ergo cum esse improductum quoad essentiam, sit commune omnibus tribus personis, istud esse improductum, intelligitur in aliquo communi, adeoque non in Paternitate. Ergo recurrere ad personalitatem erit novitas circa tantum Mysterium. Tum quia ex hac responsione inferent Ariani. Si competit improductibilitas Deitatis, non nisi ratione Paternitatis seu personæ improductæ, cum reliquis personis, non competat personalitas improducta seu Paternitas, nec competet improductibilitas in natura: cui enim non competit dicere in se verificativum naturæ improductæ, nec competit habere in se naturam improductam: Verificativum enim cum objecto propositionis sunt idem: cum ipsa veritas sit conformitas cum objecto. Tum quia rationem improducti in Mysterio Trinitatis, duplicem est necesse contra Arianos ponere, unam in ratione naturæ, vi cuius competat aseitatis & Filio & Spiritui S. & aliam in ratione personæ quæ competit soli Patri; & tamen præfens responsio unam non nisi ponit, cum verificativum aseitatis competentis naturæ Divinæ non sit ipsa Natura Divina sed Paternitas, & si unum est verificativum utriusque improductibilitatis, una erit improductibilitas. Tum quia tenet hic Syllogismus. Ratio improducti in natura est communis omnibus tribus personis, Paternitas non est communis omnibus tribus personis. Ergo Paternitas non est ratio improducti in natura.

Tum quia cum sit de fide improductibilitatem in natura esse communem tribus personis, non esse autem communem tribus personis illam personam improductam, quæ in re est Paternitas, quomodo ratio improductæ naturæ, dic si vis improductæ radicaliter, habebitur ab eo, quod non est commune omnibus tribus personis: sicut prædicata reliqua Innascibilibis, Fontalis Originis in personalitate inclusa in Paternitate, non sunt quid commune omnibus tribus personis. Cumque ratio improductibilis in Paternitate non sit condistincta à ratione fontalis originis processionum Divinarum, sicut reliquis personis hæc fontalis ratio non competit, ita nec cõpetet indistincta virtualiter ratio impro-

ducibilis: si non cõpetet, nec cõpetet natura improducta: Ergo apparet improductibilitatem naturæ non ratione Paternitatis haberi. Tum quia ponatur hæc demonstratio. Cui competit esse improductum, sed cui competit esse naturam Divinam, illi competit esse ens à se. Ergo cui competit esse naturam Divinam, competit esse improductum. Numquidne sub ly Ens à se subintelligitur præcisè Paternitas? Si subintelligitur, non erit hoc argumentum demonstrativum, sed error; habebit enim Minorem contra fidem: erit enim ejus hic sensus. Cui competit esse Deum, competit esse Patrem: Si autem sub ly Ens à se non subintelligitur Paternitas: Ergo aseitatis verificativum non est Paternitas: nam verificativum propositionis subintelligitur in propositione. Qui ipse medius terminus sic proponitur aliter. Doctrina quæ falsificat formam non est admittenda, sed si ponatur, quod verificativum naturæ divinæ improductæ, voca si vis radicaliter, sit Paternitas improducta, falsificaretur forma. Ergo. Minor prob. quia dictus Syllogismus est revera in Barbara, prædicta autem assumptio respondentis ponit illud argumentum non esse in Barbara. Quod ipsum prob. Nam illius Majoris veræ, sensus universalis est. Omne & solum quod est ens à se est improductum; per oppositos autem esset iste sensus. Aliquod & solum quod est Paternitas, est improductum, quæ propositio & particularis est, adeoque destructiva Modi Barbara, & falsa: nam non solum quod est Paternitas, est quid improductum: nam Filio non competit Paternitas, & tamen competit esse improductam naturam. Hinc ulterius si quæritur. Sub termino omne & solum quod est Ens à se est improductum, vel respondet verificativum omne & solum quod est Paternitas, vel non respondet; si non respondet. Ergo Paternitas non est illud verificativum: nam verificativum responderet sub propositione verâ: Si responderet Paternitas, ergo & est illa Paternitas verificativum dicti termini ut supponitur, & non est verificativum, quia facit propositionem falsam: nam non sola Paternitas, quæ non respondet in Filio Dei, sed & ejus natura, est improducta. Quod autem vel falsificat formam, vel verum, hoc ipso non est verum: nam verum non falsificat verum, sed non nisi falsum falsificat, sicut lucem lux non aufert, sed tenebræ. Tum quia mala est hæc interpolatio, quam aliquando disputans mecum fecit Arianus olim, nunc Catholicus per Dei gratiam Magnus ac Generosus D. Elias à Bukovvec Schlitnig, Burgravius in Palatinatu Pofnaniensi, cujus argumenta mihi proposita habes I. Parte disp. ult. à n. 292. ad n. 361. mala inquam est hæc interpolatio, credo in unum Deum Patrem omnipotentem, sed debet esse talis, credo in unum Deum. Patrem omnipotentem, ut scilicet unum Deum, non conjungatur cum solo Patre omnipotente. Ergo & improductibilitas non

tas non debet conjungi cum sola Paternitate, nec sola Paternitas esse ejus verificativum, & si Deus non dicitur unus unitate desumibili à Patre. Ergo nec debet dici improductus improductibilitate desumibili à solo Patre.

Tum quia tenet si placet Respondens ex improducto personali, probare improductum commune omnibus tribus personis: si autem ex improducto personali non potest legitime inferri improductum commune, apparet quod Paternitas, quæ est improductum personale, non sit verificativum hujus termini natura divina est improducta, nec apparet, quid probari posset nisi assumendo hanc Majorem: Identificatum improducto personali, & ipsum est improductum; quæ propositio est falsa; quia si causalis hæc. Ideo natura divina est producta, quia identificatur producta personalitati, est falsa; etiam hæc erit falsa, ideo est improducta natura, quia est identificata improducta Paternitati. Si autem non potest probari, ex improducto personali, improductum commune omnibus tribus personis, apparet quod hujus termini natura divina est improducta, quæ per fidem est communis omnibus tribus personis, non sit verificativum Personalitas improducta. Tum quia vera est causalis. Ideo natura divina est improducta quia est à se, falsa autem hæc causalis, in sensu ut suppono formali. Ideo natura divina est improducta quia est Pater: nam sicut nullum datur prædicatum verificabile de Paternitate verificabilitate orta ex Filiatione: quia de Filiatione, quâ tali non participat Pater, adeoque nec de prædicatis inclusis in filiatione quâ tali, consequenter nec participat de verificativis inclusis in filiatione quâ tali, simili jure nec filiatione participabit de verificativis inclusis in Paternitate, & tamen participat de prædicatis improducti: Ergo verificativum hujus prædicati improductum non habetur à Paternitate; seu non est vera hæc causalis: Ideo natura est improducta, quia Paternitas improducta. Et certe cui nihil sit de participatione paternitatis quâ talis, illi nihil erit participationis, de verificativis inclusis in Paternitate quâ tali: nam hæc duo idem sunt formaliter. Ergo cum Filiationi, nihil sit de participatione Paternitatis quâ talis, nihil erit de participatione verificativi inclusi in Paternitate, adeoque nihil erit de participatione improducti: nam cui non competit verificativum improducti participare, nec competet improductum participare: inter prædicatum enim, & verificativum prædicati quâ tale debet esse identitas: aliàs posset esse aliquid verè album non participando de albedine, quæ albedo cum aliis, est verificativum prædicati album.

Tum quia posito prædicto principio videtur tenere Syllogismus cujus conclusio est falsa, nempe hic. * Aseitas est essentia divina sed sola

Paternitas est aseitas. Ergo sola Paternitas est essentia divina. Major prob. nam definitivè & de primò essentiali conceptu essentia divinx per oppositos est Aseitas. Minor prob. quia sola Paternitas, est improducta: reliquæ enim personæ divinx, sunt productæ: & si non sola Paternitas est improducta, nec sola erit verificativa prædicati improductum competentis divinis: quod si sola Paternitas est improducta sola erit aseitas: nam hæc duo idem sunt realiter & virtualiter; & tamen post hanc concessam Majorem & Minorem sequitur conclusio falsa. Ergo sola Paternitas, est essentia divina. Tum quia datur identificatum, (vel si vis expressius dicere concretum) ex improducto & producto, nempe Filius cujus natura improducta, Filiatio producta. Ergo datur & verificativum improducti, & verificativum producti identificata inter se: ipsum enim esse improductum verificat prædicatū improducti, & ipsū productū verificat prædicatum producti, Ergo si productum & improductum identificantur inter se, etiam verificativum improducti & producti identificabuntur inter se; & tamen Paternitas quæ est verificativum prædicati improductum, non identificatur Filiationi, sed distinguitur realiter ab eodem. Loquendo item de identificato ex naturâ & Paternitate quæro virtualitati illi quæ est natura, vel competit ratio improducti indistincta virtualiter à naturâ, distincta autem virtualiter ab improductione inclusa in Paternitate, vel non; si competit. Ergo non ratione Paternitatis est improducta; si non competit, contra erit, quia æque natura non terminat productionem ac Paternitas. Ergo etiam illa virtualitas, erit improducta. Et si soli Paternitati competit ratio improducti, sola Paternitas erit Deitas, quæ est à se & improductum quid, jam enim aliis personis non competet improductio, cum eis non competat Paternitas, adeoque nec competet eis Deitas. *Hic allatis*

Reassumitur prædicta Ratio. Natura divina ut est prior ratione nostra & distincta à Paternitate, est improducta radicaliter ut ratio demonstrat, & hæc improductibilitas radicalis & antecedens non verificatur ratione improductæ Paternitatis ut probatur. Ergo Deitas non à Paternitate dicit rationem improductæ.

Dices. Non ratione Paternitatis sub expresso conceptu Patris generantis filium verificari prædicatum improducti, sed à persona improducta, quam sub hoc conceptu demonstrat Metaphysica.

RESPONDETUR. An sub hoc conceptu demonstrerid Metaphysica, de hoc infra. Quantum ad præsens dici potest, quod sicut nemine cogitare est verū dicere natura divina est improducta, ita & verificativū illius propositionis debet esse nemine cogitare; hoc autem non est aliqua personalitas abstracta, sed non nisi ipsa Paternitas.

nitas: Ergo si Paternitas ut probatum est non verificat hoc prædicatum, nec verificabit dicta Personalitas. Et certè illam propositionem Naturæ est improducta, verificat personalitas non producta, sed hæc non est alia nisi Paternitas. Ergo id verificat Paternitas; sed non verificat Paternitas ut probatum est. Ergo nec verificabit illa personalitas.

CONTRA II. Tum quia illud quod assumit in sua responsione, non est certum, nempe demonstrari à Metaphysicâ naturam divinam sub formalitate personæ improductæ: Quæro enim, vel demonstrat naturam divinam sub formalitate personæ improductæ, distinctæ à naturâ vel indistinctæ: si distinctæ, ubinam habetur hæc demonstratio quæ demonstrat ipsam personam distinctam à naturâ sive divina sive creata? si demonstrat sub formalitate indistinctæ, aut abstrahendo an illa sit distincta vel indistincta, quæ jam prædicatum hoc natura divina est improducta, verificabitur non ratione naturæ quod intendit Respondens? Tum quia si quæretur ex illo Metaphysico demonstrante improductibilitatem naturæ divinæ, tantumne agnoscit Personam in Deitate improductam, an etiam naturam? Responderet tanquam scientificus, naturam: nam non demonstratur Personalitas: si autem Metaphysicus scientificè, agnoscit naturam improductam divinam, cur recurritur ad Personam improductam? Tum quia hæc quæ dicitur demonstrari persona improducta, non est subsistentia absoluta, quia non datur; nec illa subsistentia est persona apud illos, qui illam concedunt: non Persona Patris sub expresso conceptu Patris ut conceditur, quid ergo est? & quidem de quo habeatur scientia, seu notitia certa & evidens. Tum quia videtur hæc Responsio recedere à propria sententia: ante enim argumentum propositum dicebatur, quod verificativum hujus propositionis natura est improducta, sit Paternitas improducta; modo autem jam non respondetur per Paternitatem, sed per nescio quam personam improductam. Tum quia etiam posito quod demonstraret Metaphysica Personam Divinam improductam, licet non sub conceptu expresso Paternitatis, redit Argumentum: an natura divina, prout prior ratione, præ illa persona improducta, ab illa habeat rationem improductæ formaliter. Quod argumentum vide loco citato in i. Parte num. 138.

CONTRA III. Tum quia Nego naturam divinam pro illo priori tantum esse radicaliter improductam, nam pro illo priori natura divina est formaliter natura divina: est enim formaliter quod est & supponitur: Ergo & formaliter est à se, adeoque formaliter improducta. Tum quia natura divina rationem naturæ divinæ formaliter, non accipit à Paternitate, vel si vis à formalitate personæ improductæ, sed hæc ra-

tio Naturæ divinæ, ante illam personalitatem præsupponitur. Ergo nec accipit rationem formaliter improductam. Ergo antecedenter est jam formaliter improducta, & non tantum radicaliter. Tum quia in quoniam sit hæc radicalis improductibilitas explicari non potest: non enim potest dici ideo esse radicaliter improductam, quia exigit identificari cum persona improducta: Dicam enim etiam esse radicaliter productam; quia exigit identificari cū persona producta Verbi & Spiritus S. Tum quia nihil deest illi improductibilitati radicali, quominus sit improductibilitas formalis: certè enim antecedenter ad Paternitatem non intelligitur terminasse ullam productionem sui. Tum quia redit tota difficultas. Competit naturæ improductibilitas radicalis, Personalitati Verbi non competit: Ergo non recurrendo ad distinctum quid realiter, potest illa improductibilitas verificari de natura ipsa, consequenter etiam addito hoc termino, manet in integro argumentum. Proinde iteratò sic proponitur in terminis respondentis. Natura divina ut est prior ratione nostrâ, & distincta à Paternitate est improducta radicaliter: Ergo Deitas non à Paternitate dicit rationem improductibilitatis radicaliter.

Addo, Respondentem attendisse quidem ad hoc, an divina natura sit improductibilis antecedenter ad Paternitatem, sed non attendisse, quomodo possit à Paternitate sumere rationem improductibilis; quod tamen tanquam primarium illa ratio involvebat. Quod si Respondens nomine improductibilitatis formalis intelligat improductibilitatem personalem, hæc autem soli Paternitati competit; sed non deberet sola appellari improductibilitas formalis: cum tam persona Patris, quam natura nullam formaliter terminet productionem sui.

CONFIRM. Hæc omnia. Improductio radicalis competit naturæ divinæ, non competit filiationi realiter identificatæ; ostende quid tertium distinctum realiter, ratione cujus competat improductio radicalis. Nam à Paternitate habetur sola improductio formalis.

Punctum Difficultatis 2.

Restituuntur duæ Rationes pro eadem Conclusionē.

II. **R**ATIO est. Si Natura divina ratione identitatis cum Patre est improductibilis. Ergo pariter ratione identitatis cum Filio erit producibilis.

RESPONDET Idem. Disparitatem esse, quia cum denominatio Producti necessariò dicat oppositionem relativam, ideoque distinctionem realem immediatâ producti à producente, à quâ oppositione præscindit denominatio improducti, ut patet; hinc est, quod natura divina, cum sit